

חַת־ת לַשַּׁבָּת קוֹדֵשׁ פְּרֻטָּת וַיִּגַּשׁ י"א טַבַּת, ה'תשפ"ד

מְקַדֵּשׁ לְמַעַן בְּטַחֲוֹן יוֹשְׁבֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
"אֶרֶץ אֲשֶׁר תָּמִיד עֵינֵי ה' אֶלְקֵינוּ בָּהּ"

מעוניינים להקדיש לזכות יקירכם? צרו קשר kidschitas.he@gmail.com

חַמֵּשׁ / שְׁבִיעֵי עִם רִשׁוּי

משפחת יוסף עוברת לגור בארץ גשן, והוא נותן להם הרבה אכל, ליוסף היו שיכים כל הכסף, אדמות, חיות ואנשי מצרים, ומיעדים עבור פרעה. המשפחה של יעקב גדלה כך שיש להם הרבה ילדים.

יוסף העביר את משפחתו לרעמסס, גשן. כמו שפרעה אמר. הוא נתן להם המון אכל באלו שהם ילדים קטנים שעושים בלאגן גדול עם האכל שלהם ומבזבזים הרבה ממנו!

בעת חוזרת התורה לספר לנו כיצד יוסף דאג למצרים במהלך שנות הרעב:

בשנה הראשונה של הרעב, לא היה לחם בכל הארץ. כל האכל שהאנשים אגרו, התקלקל וכלם באו לקנות ממנו. יוסף נתן את כל הכסף לפרעה.

כשלא נותר לאנשים עוד כסף, הם התחננו לקבל מזון בכל זאת. יוסף אמר להם להביא את החיות שלהם והם יקבלו אכל תמורתם. האנשים החליפו את החיות שלהם תמורת מזון, והיה להם מספיק אכל לשנה שלמה.

בשנה שאחר כך, הם שוב התחננו לאכל, בגלל שכעת כבר לא נותרו להם גם החיות. "כל מה שנותר לנו זה אנחנו עצמנו והאדמה שלנו! בבקשה תקנה אותנו ואת האדמה שלנו ותן לנו מזון. אנחנו נעבד עבור פרעה באדמה שלו (שבעבר היתה האדמה שלנו) ועכשיו שהנילוס התחיל לעלות על גדותיו, בזכות הברכה של יעקב. בבקשה תן לנו זרעים לשתול כדי שיהיה לנו אכל לשנה הבאה".

בצורה כזו, יוסף השיג את כל מצרים וכל האנשים שבה היו רכוש של פרעה!

יוסף העביר את האנשים לאזורים אחרים במצרים, כדי שהם יזכרו שהם העבדים של פרעה, וגם כדי שכלם יעברו ממקום למקום, כדי שאחים שלו לא ירגישו שונים. הוא אמר לכלם שהם יכולים לתת חמישית (אחד מכל חמש ערמות של תבואה) לפרעה. וביתר הם יכולים להשתמש עבור עצמם.

המצרים מאוד שמחו, כיון שיעקב הציל את חייהם. הם היו מאשרים לשלם את המס (חוץ מהאדמה של הכמרים של העבודה זרה, שלא היתה שייכת לפרעה).

המשפחה של יעקב התישבה בגשן. זה אמנם היה האזור הכי יפה במצרים, אבל לא כמו ארץ ישראל.

זהו הקיום של הבטחת ה' לאברהם- שהם יחיו בארץ לא להם, ארץ זרה.
נולדו להם ילדים רבים, והמשפחה גדלה מאוד.

תהלים / יום י"א לחדש פרקים ס'-ס"ה

בפרק ס', הפרק הראשון בתהלים של היום, ישנו פסוק: "למען יחלצון ידידי הושיעה מינך וענני" (אומרים פסוק זה, גם בסיום תפילת שמונה עשרה).
הפסוקים שכתובים לפני הפסוק הזה, מדברים על כך שה' לפעמים גורם שלאדם יהיו זמנים קשים - מאתגרים, על מנת שהאדם יוכיח שתמיד הוא מאמין בה'.
הפסוק הזה מסביר שה' עושה זאת באמת כדי להציל את האדם וכדי לעזור לו בידו הימנית - מדת החסד - ולתת לו את הישועה.
באמת ה' כל הזמן רוצה להציל את האדם, אבל רוצה גם שהאדם יוכיח קודם כל את הבטחון שלו. על ידי שיראה שהוא מאמין בה' כל הזמן, יגיעו לו הברכות האלו. למרות שלפעמים דברים הם קשים, זה בגלל שה' רוצה שהברכות "יגיעו" לנו.

תניא / פרק ח' (י"א טבת שנה מעוברת)

בקצרה: הקלפות הטמאות נשארות אסורות אפלו אם האדם לא יודע מכך. ישנו "יצר הרע יהודי" המגיע מקלפת נגה, ו"יצר הרע גויי" המגיע משלוש קלפות הטמאות.
עוד משהו קורה כשהיודי אוכל מזון לא כשר - אפלו אם הוא לא ידע שזה לא כשר, ואולי התפלל ולמד בחיות שקבל מהאכל ואפלו אם אכל לשם שמים! זה עדין אסור - קשור, ולא יכול להפוך לקדושה. (אמרנו קודם שהוא לא יכול לעשות תשובה ולגרם לזה להיות חלק מהקדושה).
ועכשיו, כדי לסים לדבר על קלפת נגה שעולה לקדושה או יורדת לשלוש קלפות הטמאות, האדמו"ר הזקן אומר לנו ששני סוגי הקלפות יוצרים שני סוגים של יצר הרע בתוכנו:
היצר הרע שמגיע מקלפת נגה נקרא: "יצר הרע יהודי" שרוצה לעשות דברים שאינם עברות, אבל לא קשורים לעבודת ה'. "יצר הרע הגויי" לעמת זאת מגיע משלוש קלפות הטמאות ומנסה לגרם לנו לעבר עברות.
(ב"היום יום" הרבי בותב לנו על עוד סוג של יצר הרע "יצר הרע חסידי" שמתחכם אתנו וגורם לנו לחשב שהוא צדיק! אנחנו נלמד עוד על כך בעזרת ה' ב"היום יום" של כ"ג סיון. "יצר הרע חסידי" אומר לנו דברים כגון: "עכשיו זה זמן מצין ללמד חסידות" כשבאמת באותו זמן אנחנו אמורים להתפלל או לשמע בקול אמה שלנו ולנקות את החדר. היצר הרע מנסה לגרם לנו לעשות דברים טובים בזמן לא טוב, ולמנע מאתנו לעשות את המצוות שאנחנו אמורים לעשות בזמן הזה).
אם אדם חס ושלום שומע ל"יצר הרע היהודי שלו" הוא צריך לעשות תשובה ולהטהר בדרך שדברנו עליה בעבר.
(האדמו"ר הזקן מזכיר את ספורו של רבינו הקדוש [רבי יהודה הנשיא שכתב את המשנה].
לפני שהוא נפטר, הוא הרים את ידיו לשמים ואמר לה' שהוא לא נהנה משום דבר בעולם, אפלו לא מהאצבע הקטנה שלו! למרות שהוא היה עשיר גדול והיה לו הרבה אוכל משבח בבית שלו כל הזמן, כל דבר שהוא עשה היה למען ה').

אמרנו שאם יש ליהודי יצר הרע לעשות משהו שליהודי אסור לעשות, זה "יצר הרע גויי". אמרנו גם

שְׁאִפְלוּ דְבָרִים שֶׁהֵם כְּשֵׁרִים, אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת אוֹתָם כְּדִי לַעֲבֹד אֶת ה'. כְּשֶׁאֲנַחְנוּ רוֹצִים לַעֲשׂוֹת דְבָרִים שֶׁהֵם עֲבוּר עֲצֻמָּנוּ, זֶה "יֵצֵר הָרַע יְהוּדִי".

בַּתְנַיָּא שֶׁל הַיּוֹם הָאֲדָמוּ"ר הִזְקֵן אוֹמֵר לָנוּ עַל עוֹד דְרָךְ שְׂבָה יְהוּדִי צְרִיךְ לִהְיוֹת שׁוֹנֵה וּמִיחָד: הַדְרָךְ שְׂבָה אָנוּ מְדַבְּרִים. גַּם בְּזֶה, יִשְׁנוּ "יֵצֵר הָרַע יְהוּדִי" וְ"יֵצֵר הָרַע גּוֹיִי".

יִשְׁנֵם דְּבוּרִים שְׁלֵיהוּדִי אֲסוּר לְדַבֵּר – לְמַשָּׁל, לְשׁוֹן הָרַע. הָרִצּוֹן לוֹמַר דְּבָרִים לֹא רְאוּיִים עַל אָדָם אַחַר זֶהוּ "יֵצֵר הָרַע גּוֹיִי". כְּמוֹ כֵּן, אִם אָדָם הִיָּה יָכוֹל לְלַמֵּד תּוֹרָה אוֹ לְדַבֵּר דְּבוּרִים שֶׁל אֶהְבֵּת יִשְׂרָאֵל וְאוֹמֵר מַלְיָם אַחֲרוֹת בְּמָקוֹם זֶה, הִרִי שֶׁהוּא בְּטֵל מְצוּהָ- וְזוֹ גַם עֲבֵרָה. שְׁגָם הִיא מְגִיעָה מִ"יֵצֵר הָרַע הַגּוֹיִי".

יִשְׁנֵם דְּבוּרִים שֶׁלְאָדָם מִתֵּר לְדַבֵּר, אֲפֹלוּ שֶׁהֵם אֵינָם מְצוּהָ- כְּגוֹן אָדָם שֶׁלֹּא יָכוֹל לְלַמֵּד תּוֹרָה בְּרִגְעָה זֶה. בְּדִיוֹק כְּמוֹ אֲכִילָה, גַּם כָּל דְּבַר שֶׁאֲנַחְנוּ אוֹמְרִים צְרִיךְ לַעֲזֹר לָנוּ לַעֲשׂוֹת אֶת מַה שֶׁהוּא רּוֹצֵה. אֲבָל אִם מְדַבְּרִים בְּלִי סִבָּה כָּלֵל, זֶה נִקְרָא "דְּבָרִים בְּטֵלִים", וְהֵם יָכוֹלִים לְטַמֵּא אֶת הַנְּשֻׁמָּה. (זוֹ אַחַת הַסְּבוֹת מִדּוּעַ אֲמַרְנוּ בִּ"הַיּוֹם יוֹם" שֶׁל אֶתְמוֹל שֶׁכְּדָאֵי שֶׁהָאָדָם יֹאמֵר תְּמִיד תְּהִלִּים בְּגִלְלָה שֶׁזֶה יָכוֹל לְמַנַּע מִמֶּנּוּ מְלוֹמַר דְּבָרִים בְּטֵלִים. וְאִם הַנְּשֻׁמָּה נִהְיִית טְמֵאָה חֵס וְשָׁלוֹם, הִיא צְרִיכָה לְהִתְנַקּוֹת בְּכַף הַקָּלַע וּבְחִיבוּט הַקֶּבֶר).

~

בְּסוּף פֶּרֶק זֶה בַּתְנַיָּא, אַחֲרֵי שֶׁמְדַבֵּר עַל הַזְהִירוֹת בְּנוֹגַע לְדְבָרִים שֶׁנִּכְנָסִים וְיוֹצְאִים מִפִּינוּ, הָאֲדָמוּ"ר הִזְקֵן אוֹמֵר לָנוּ עַד כְּמָה עָלִינוּ לְהַזְהִיר עִם מַה שֶׁנִּכְנָס לְמוֹחֵנוּ.

(יִשְׁנוּ פִתְגָם שֶׁהִרְבִּי מְבִיא בְּשֵׁם הָאֲדָמוּ"ר הַקּוֹדֵם [שֶׁאֲמַר אוֹתוֹ כְּשֶׁהִגִּיעַ לְאָרֶה"ב וְרָאָה אֶת הַחֲנוּךְ שָׁם]: **"עַם אִיז דָּא הַשְּׁנָחָה אוֹיְף וּוּאָס מְעַן לֵייגֵט אִין דִּי טַעפֿלאַך פֿאַרוּוּאָס אִיז נִיטָא קִיין הַשְּׁנָחָה וּוּאָס לֵייגֵט מְעַן אִין דִּי קַעפֿלאַך?"**

יִשְׁנָה הַשְּׁנָחָה עַל מַה שֶׁנִּכְנָס לְסִירִים, לְמָה אִין הַשְּׁנָחָה עַל מַה שֶׁנִּכְנָס לְרֵאשִׁים?)

לְמַדְנוּ שֶׁמְלִים שֶׁנִּקְרָאוּ לְלֹא סִבָּה הֵם לֹא טוֹבוֹת לְנִשְׁמָה, אֲבָל יִשְׁנֵם דְּבָרִים שֶׁהֵם אֲפֹלוּ יוֹתֵר גְּרוּעִים לְנִשְׁמָה שֶׁלָּנוּ.

הַזְכַּרְנוּ בְּפֶרֶק א' שֶׁהַמְדוֹת הָרְעוֹת שֶׁל הַנֶּפֶשׁ הַבְּהֵמִית בָּאוֹת מֵאַרְבַּע הַיְסוּדוֹת, דְּבָרִים בְּטֵלִים מְגִיעַ מִיְסוּד הַרוּחַ. אֲנַחְנוּ לוֹמְדִים בְּפֶרֶק ג' שֶׁהַנֶּפֶשׁ הָאֱלֹקִית יֵשׁ לָהּ גַם כֵּן אֶת אַרְבַּעַת הַיְסוּדוֹת הָאֵלֶּה. כְּשֶׁאָדָם מְדַבֵּר דְּבָרִים בְּטֵלִים, הוּא מוֹרִיד אֶת יְסוּד הַרוּחַ שֶׁל הַנֶּפֶשׁ הָאֱלֹקִית שֶׁלוֹ וְהִיא נִטְמָאת מִיְסוּד הַרוּחַ שֶׁל הַנֶּפֶשׁ הַבְּהֵמִית!

וְיֵשׁ אֲפֹלוּ מִשְׁהוּ יוֹתֵר קָשָׁה מִזֶּה, שֶׁאָדָם יָכוֹל לְטַמֵּא אֲפֹלוּ אֶת כּוֹחוֹת הַנְּשֻׁמָּה – חֲכָמָה בִּינָה וְדַעַת! אֲלוּ הֵם הַכוֹחוֹת בְּהֵם אֲנַחְנוּ מְשִׁתְּמָשִׁים לְדַעַת אֶת ה' וְאֶת הַתּוֹרָה, אִם אָדָם מְשִׁתְּמֵשׁ בְּמוֹחוֹ כְּדִי לְהִבִּין דְּבָרִים שֶׁהֵם לֹא מֵהַתּוֹרָה בְּלִי סִבָּה, הוּא מְטַמֵּא אֶת הַחֲכָמָה, בִּינָה וְדַעַת שֶׁלוֹ.

בְּרוּסְיָה הָיוּ זְמַנִּים שֶׁהַמְמַשֵּׁל נִסָּה לְהַכְרִיחַ אֶת כָּל הַיְלָדִים הַיְהוּדִיִּים לְלַמֵּד לְמוֹדֵי חוֹל בְּבֵית הַסֵּפֶר, וְהִרְבִּיִּים לְחַמוּ בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ נֶגְדַּזֶּה.

בְּאַמְרִיקָה, הִרְבִּי גַם עוֹדֵד שִׁפְתַּח חֵיידֵר שִׁלְמָדוֹ בּוֹ רַק לְמוֹדֵי קוֹדֵשׁ, זֶהוּ חֵיידֵר "אַהֲלֵי תּוֹרָה", וְיִשְׁנֵם גַּם עוֹד חֲדָרִים כְּאֵלֶּה בְּמִקְוֹמוֹת אַחֲרִים. בְּחֶלֶק מֵהַמְקוֹמוֹת חֵיבִים לְלַמֵּד לְמוֹדֵי חוֹל, אֲבָל בְּמִקְוֹמוֹת הָאֵלֶּה הִרְבִּי רָצָה שִׁירָאוּ בְּקִלּוֹת כִּי הַדְּבַר הָעֵקְרִי הוּא לְמוֹד הַתּוֹרָה, וְעַבוּר כָּל הַמְקַצְעוֹת הָאַחֲרִים, יֵשׁ לָנוּ הַזְדַּמְנוּת מִיְחָדָת לְלַמֵּד אוֹתָם כְּדִי לַעֲזֹר לָנוּ בְּלִמּוּד תּוֹרָה שֶׁלָּנוּ. (כְּמוֹ שֶׁלְמַדְנוּ קִדְּם עַל הַעֲלָאת קַלְפַּת נִגָּה לְקַדְשָׁה).

יִשְׁנֵם צְדִיקִים גְּדוֹלִים כְּמוֹ הַרְמֵב"ם וְהַרְמֵב"ן שִׁיכְלוּ לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּחֲכָמוֹת הַגּוֹיִים שִׁיְדַעוּ כְּדִי לַעֲזֹר בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה שֶׁלָּהֶם אוֹ בְּפִרְנָסָה..

היום יום / י"א טבת

היום לומדים על טהרת האויר ברוחניות.

האם צעדתם פעם על המדרכה בשאטובוס חלף לידכם? לעתים הוא משאיר אחריו ענן גדול של עשן ונעשה לנו קשה לנשם! לפעמים אולי אפילו מתחילים להשתעל! זה מבין שכל העשן שיוצא מהאטובוס, הוא אויר שלא טוב לנו לנשם אותו, אויר מזהם.

אנשים זקוקים לאויר כדי לחיות. כשהאויר טוב, אנשים יכולים להיות בריאים יותר, אם האויר מלכלך או מזהם, הוא יכול חס ושלום לגרם לאנשים למחלות.

אם יש אויר מלכלך בבית שלכם, אתם יכולים לפתח את החלון או להדליק את הפילטר כדי לטהר את האויר.

בעולם, ישנו גם סוג של אויר רוחני. כש"האויר" מלא בתורה ומצוות, אנשים יכולים להיות יהודים בריאים וטובים. במקום שיש אנשים שלא יודעים על ה' האויר לא טוב והנשמות יכולות להיות לא בריאות.

הדבר הראשון שעושים הוא לנקות את האויר.

איך מנקים את האויר הרוחני? על ידי שמוש באותיות התורה. כשאתם צועדים ברחוב, הולכים לקניות, או לנסיעה ברקבת / אטובוס אתם יכולים לומר מלים של תורה בעל פה. זה ינקה את האויר. כדאי שכלם ישנו תורה כדי לנקות את האויר בכל מקום שאנחנו הולכים אליו.

מה מהתורה אתם יודעים בעל פה? האם אתם יודעים את הפסוקים? את הפרק של הרבי? תניא? משניות?

ספר המצוות / מצות עשה רמ"א

המצוה היומית, **מצות עשה רמ"א**, היא שאם אדם הצית אש, הוא אחראי לשלם על הנזקים שהשרפה תחולל.

רמב"ם / הלכות נזקי ממון פרקים ט', י', י"א

ברמב"ם היום לומדים מה עושים במקרה ובהמה גרמה לנזק.

פרק ט'- מסביר כמה הבעלים צריכים לשלם כאשר הבהמה שלו הזיקה לבהמה הרה, לשני בעלי חיים שונים או לבהמה ששיכת לשתפים- שני אנשים יחד.

פרק י'- מלמד שבהמה שהרגה אדם יש להרוג אותה. אם בהמה היתה במצב 'מועד' (שנתן היה לצפות שיקרה בזה דבר) גם הבעלים צריכים לשלם קנס.

פרק י"א- מסביר כיצד אפשר לדעת את גובה הקנס. לומדים הלכות מה קורה אם הבהמה אותה היו אמורים להרוג התערבבה עם בהמות אחרות או אם היא הרה.

זרכי החסידות / לתת צדקה כמו חסיד

סיפור שמסופר על הבעל שם טוב, שנהג לתת הרבה צדקה- מעבר ליכולתו הכלכלית. באושה, מקום בו היתה ישיבה גדולה בימי חז"ל, תקנו שלא יבזזו יותר מחמישית מהרכוש על צדקה.

שאלו את הבעל שם טוב, כיצד הוא יכול לתת יותר ממה שקבעו חכמים? הבעל שם טוב ענה: המילה 'מבזבז' היא מלשון בזזה – הרכוש שנותר במלחמה. אדם שצריך להלחם בעצמו כדי לתת, לא צריך לתת יותר מחמש – חמישית. אבל אם מישהו נהנה לתת, מדוע תהיה הצדקה שונה מכל הנאה אחרת, כאשר אדם יכול להוציא עליה כפי רצונו/ יכולתו?

הרבי מוסיף על סיפור זה, שיותר מכך כאשר נזכור את הבטחת ה' – ובחנוני נא בזאת, שאפשר "לבחון" אותו במצות הצדקה. הדבר יגרום לשמחה ותענוג בנתינה וכך אפשר לתת כמה צדקה שרוצים.

(ראה ליקוטי שיחות חלק א' עמוד 169)

תפלה / עמידה בפני ה' בתפלת שמונה עשרה

מקדש לעלוי נשמת סבתנו האהובה נחמה ציפה בת ר' שמעיה ע"ה גידמן

רבא, הצדיק הדגול הראה דגמה לכלנו. כאשר התפלל היה עומד כמו עבד לפני אדונו. השלחן ערוך אומר שלומדים מכאן כי כאשר מתפללים שמונה עשרה, צריך לעמוד כפי שאדם בן זמננו עומד לפני אדם חשוב.

(ראה גמרא שבת דף י' עמוד א' ושלחן ערוך האדמו"ר הזקן צ"ה, ד')

גאולה ומשיח / כיצד יראה העולם?

מקדש לעלוי נשמת סבתנו האהובה מרת מרים צימעל בת הרב יוסף ברוך ע"ה פרידמן

בימינו כאשר מקימים מצוה, צריך לזכור לקיים אותה, לזכור את ההלכות, להתגבר על היצר הרע ולהתעלם מדברי העולם בנוגע לקיום /אי קיום המצוה. כאשר משיח יבוא, יהיה הרבה יותר קל, הכל יבוא בטבעיות. כל דבר בעולם יזכיר לנו שצריך לקיים את המצוה כראוי, לא יהיה יצר הרע, והגויים יעזרו לנו לעבוד את ה'.

(מגולה לגאולה עמוד 223)